

7/2163

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02-610 -765
Konu : Yazılı Soru Önergesi

6941

27 MAYIS 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) T.B.M.M. Başkanlığı'nın 11.03.2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2163-4096/8930 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 14.03.2008 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-44-14/1154 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Süleyman Turan ÇİRKİN'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımdan cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/2163 esas nolu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Gümrük Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı'ndan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge Cevabı (7 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN SÜLEYMAN TURAN ÇİRKİN'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/2163)

Soru 1 :

04.01.2005 tarihinde Sayın Vahit Kiler Başkanlığında kurulan ve raporu 16.11.2005'te TBMM Genel Kurulu'nda görüşülen 978 Sıra Sayılı Akaryakıt Kaçakçılığının Önlenmesine ilişkin Meclis Araştırma Komisyonunun raporunun bulgularından Hükümetiniz ne şekilde yararlanmıştır?

Cevap 1 :

“Akaryakıt Kaçakçılığının Ekonomiye, İnsan ve Çevre Sağlığına Verdiği Zararın Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi” amacıyla T.B.M.M.'de kurulan Araştırma Komisyonunun düzenlediği 16.06.2005 tarih ve 10/238-215 sayılı rapor muvacehesinde başlatılan akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele çalışmaları kapsamında, Başbakanlığımızca ihdas edilen 01.05.2006 ve 5525 sayılı Genelge ile Bakanlıklar ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından alınacak tedbirler belirlenmiş, anılan Genelge uyarınca 18.05.2006 tarihinde Bakanlığım bünyesinde de Akaryakıt Kaçakçılığı İle Mücadele Komisyonu kurulmuştur.

Bakanlığım Akaryakıt Kaçakçılığı İle Mücadele Komisyonu tarafından bugüne kadar yapılan çalışmalarda;

- Doğrudan veya Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı vasıtasıyla toplam 19 ayrı ihbar ve şikayet mektubu Komisyona intikal etmiş,

- Bunlardan 4'ü hakkında Bakanlığım yetki ve sorumluluğunun bulunmaması ve konunun diğer Kaçakçılık Komisyonlarına da intikal ettirilmiş olması nedeniyle yapılacak başkaca bir işlem bulunmadığı sonucuna varılmış,

- 3'ü hakkında mahiyeti ve ilgisi dikkate alınarak, doğrudan Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığına intikal ettirilmesine karar verilmiş,

- Diğer 12 ihbar veya şikayet hakkında ise 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu gereğince piyasa faaliyetlerine ilişkin denetim yapma yetkisinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunda (EPDK) bulunması nedeniyle Bakanlığım görev ve yetki alanına giren bir hususa rastlanılmamış, bu şekilde intikal eden ihbar ve şikayetler, gereği yapılmak üzere görevli diğer Akaryakıt Kaçakçılığı İle Mücadele Komisyonlarına gönderilmiştir.

Bakanlığım ve bağlı kuruluşu Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce komisyonumuzun görev yaptığı süre içerisinde komisyonumuzca doğrudan tespit edilen veya Bakanlığım bağlı Kurumlarınca tespit edilerek Komisyonumuza intikal ettirilen herhangi bir akaryakıt kaçakçılığı olayına rastlanılmamıştır.

Diğer taraftan, Meclis Araştırma Komisyonu raporunun Bakanlığım ile ilgili bölümlerinde belirtilen, TPIC'e 2000 yılında verilen Irak'tan 450.000 ton fuel-oil ithalatı yapma yetkisinin ihale yolu ile bir şirkete devrine ilişkin hususların incelenmesinde; ekonomik bulunmaması nedeniyle ithalattan vazgeçildiği dolayısıyla, ithalat yetkisinin ihale yolu ile bir şirkete devrine ilişkin herhangi bir belgeye rastlanmadığı, netice olarak “konu ile ilgili yapılacak bir işlem bulunmadığı sonucuna varıldığı”, Bakanlığım Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından Komisyonumuza bildirilmiştir.

Bakanlığım ile ilişkili Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca, yazılı soru önergesine muhatap konuların doğrudan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) ile ilgili olmamakla birlikte, EPDK'nda Akaryakıt Kaçakçılığı İle Mücadele Komisyonu kurulduğu ve her üç aylık dönemler itibariyle akaryakıt kaçakçılığı ile ilgili rapor hazırlanmak suretiyle ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına gönderilmekte olduğu ve bununla birlikte 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında faaliyetlerin EPDK'nca yürütülmekte bulunduğu belirtilmektedir.

GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI :

Bu çerçevede, Gümrük Müsteşarlığında da komisyon oluşturulmuş ve çalışmalarına devam etmektedir. Komisyonca hazırlanan üçer aylık raporlarda; akaryakıt ithalat, transit ve ihracat tutarlarının bir önceki dönemle karşılaştırılması, kaçak akaryakıt yakalama istatistikleri, dönemsel olarak Müfettiş ve Kontrolörlerce sonuçlandırılan inceleme ve soruşturmalar ve Cumhuriyet Savcılıklarına yapılan suç duyuruları, kaçakçılığın önlenmesi açısından alınan önlemler, kurumlararası işbirliği alanları, mücadelede ortaya çıkan eksiliklerin giderilmesi vb. hususlara Gümrük Müsteşarlığınca yer verilmektedir.

Yine, 10/238 sayılı TBMM Araştırma Komisyonu Raporunun XI/A-3, XI/A-4, XI/A-6, XI/A-7 ve XI/B-2 bölümlerinde yer alan ve Gümrük Müsteşarlığını ilgilendiren 5 ayrı konuya ilişkin 27 Müfettiş ve Kontrolörden oluşan inceleme ve soruşturma komisyonu oluşturularak Temmuz/2006'dan itibaren inceleme ve soruşturmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda XI/A-3 bölümünde yer alan İspanya, Fransa ve Yunanistan'dan yapılan sevkiyatlar da inceleme ve soruşturma kapsamında olup, belirtilen 5 ayrı konuya ilişkin 119 firmanın gümrük işlemleri hakkında inceleme ve soruşturma sürdürülmektedir.

ADALET BAKANLIĞI :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Akaryakıt Kaçakçılığının Önlenmesine İlişkin Meclis Araştırma Komisyonu Raporu sonrasında, akaryakıt kaçakçılığının önlenmesi amacıyla hazırlanarak kanunlaşan, 25/01/2007 tarihli ve 5576 sayılı Petrol Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun hazırlık çalışmalarında Adalet Bakanlığınca teknik destek sağlanmıştır.

Söz konusu Raporla ilgili olarak Adalet Bakanlığınca bir işlem yapılmamıştır. Bununla birlikte, söz konusu Raporun herhangi bir ihbar veya şikayeti içermesi ve bunun Cumhuriyet savcılığına iletilmesi durumunda, yetkili ve görevli Cumhuriyet savcılığınca 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 160. maddesi uyarınca kamu davası açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere işin gerçeğini araştırmak amacıyla soruşturma yapılacağı muhakkaktır.

MALİYE BAKANLIĞI :

Akaryakıt Kaçakçılığının Önlenmesine İlişkin Meclis Araştırma Komisyonu Raporunda yer alan bilgilerden, hakkında vergi incelemesi yapılacak mükelleflerin tespit edilmesi yönünde faydalanılmıştır. Bu kapsamda 73 mükellef hakkında Maliye Bakanlığı denetim elemanlarınca vergi incelemesi başlatılmış olup, halen bu incelemeler devam etmektedir.

Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 sayılı Kanun uyarınca akaryakıt istasyonu işletmecilerinin pompalarını ödeme kaydedici cihazlara bağlatma ve kullanma mecburiyeti başlatılmış olup, akaryakıt pompalarının ödeme kaydedici cihazlara bağlanması işlemleri %90 oranında tamamlanmış bulunmaktadır.

Teknik yetersizlikler ve sair nedenlerle bugüne kadar pompaları ödeme kaydedici cihazlara bağlanamayan akaryakıt istasyonları hakkında kurulumlarını tamamlamaları amacıyla denetimler sürdürülmektedir.

Diğer taraftan, akaryakıt pompaları (LNG dahil) ödeme kaydedici cihazlara bağlanan istasyonlarda, taşıtlara ait plaka bilgisinin ödeme kaydedici cihazlara otomatik olarak kaydını sağlamak üzere taşıt kimlik birimi sistemi kurulmasına dair çalışmalar da ayrıca devam etmektedir.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI :

Ülkemizi her yönden olumsuz etkileyen kaçakçılık faaliyetleri içerisinde önemli bir yer tutan akaryakıt kaçakçılığı, yıllar itibariyle artış gösteren bir suç türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Zira ülkemizde toplam vergi gelirlerinin önemli bir kısmının akaryakıt ürünlerinden elde edildiği dikkate alındığında, kaçak akaryakıttan dolayı devletimizin çok ciddi rakamlarla ifade edilen vergi kaybının olduğu görülecektir. Ayrıca suça konu olan akaryakıtın çoğu zaman standart dışı olması, araçların mekanik yapılarına zarar verdiği gibi çevre sağlığı açısından da önemli tehdit oluşturmaktadır. Dolayısıyla akaryakıt kaçakçılığı suçu, sadece kolluğun görev sahası ile sınırlanmayan, kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu üst seviyeye çıkaran ve çok yönlü önlemler alınarak etkin mücadele edilmesi gereken suç türleri arasında yer almaktadır.

“Akaryakıt Kaçakçılığının Önlenmesine İlişkin Meclis Araştırma Komisyonu”nun hazırlamış olduğu rapor incelenmiş, özeti çıkarılarak akaryakıt kaçakçılığı ile ilgili Emniyet Genel Müdürlüğünün ilgili birimince yapılan benzer tespitler ile birlikte yayınlanan süreli ve süresiz yayınlarda, toplantı konferans ve eğitim faaliyetlerinde dile getirilmiştir.

Bu zaman süreci içerisinde, akaryakıt kaçakçılığının engellenmesine yönelik en büyük ve etkili adım Bakanlığımız ile EPDK arasında imzalanan “Petrol Piyasasında Yapılacak Denetimlere ilişkin İşbirliği Protokolü” ve bu protokolün getirmiş olduğu denetim ve eğitim faaliyetleri olmuştur.

Hiç şüphesiz bir suç türü ile mücadelede en önemli unsur konusunda uzman personelin istihdamıdır. Bu kapsamında, ülkemizi her açıdan olumsuz etkileyen akaryakıt kaçakçılığı olayları ile etkin bir şekilde mücadele etmek ve yürütülen denetim faaliyetlerinin eksiksiz bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak amacıyla 11-16 Mart 2007 tarihleri arasında Antalya ilimizde, tüm il ve merkez birimlerimizin katılımıyla “Akaryakıt Kaçakçılığı ve Soruşturma Teknikleri” konulu bir seminer programı düzenlenmiştir. Programa katılan 261 personele petrol piyasasında yapılacak denetimler hakkında eğitimin yanı sıra “Ulusal Marker Kontrol Cihazları”nın dağıtımı yapılarak kullanımı hakkında temel bilgiler verilmiştir.

Yine bu kapsamda, 05-09 Kasım 2007 tarihleri arasında Kocaeli-Gebze’de “Petrol Sıvılarından Numune Alma Semineri ile Ulusal Marker Kontrol Cihazı Eğitimi” isimli bir program düzenlenerek toplam 138 personelin katılımı sağlanmıştır.

26-30.11.2007 tarihleri arasında TADOC’da 20 il emniyet müdürlüklerinde görev yapan personelin katılımıyla düzenlenen “Mali Suç Soruşturmaları Eğitim Programı”nda akaryakıt kaçakçılığı soruşturma yöntemleri ile ilgili detaylı bilgiler verilmiştir.

AKARYAKIT KAÇAKÇILIĞI İLE İLGİLİ VERİLER

	2003	2004	2005	2006	2007
OLAY SAYISI	1969	2128	4111	4475	3120
ŞÜPHELİ SAYISI	2948	3490	5175	6298	3982
ELE GEÇİRİLEN AKARYAKIT (Litre)	8.117.530	7.104.298	11.007.523	13.925.133	10.854.066

(İstatistiki bilgiler, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı verileridir.)

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE GERÇEKLEŞTİRİLEN DENETİMLER

2005 YILINDA YAPILAN DENETİMLER

Türkiye genelinde polis bölgesinde 5551 adet akaryakıt istasyonu denetlenmiş ve yapılan ilk denetimler neticesinde lisansız faaliyet gösterdiği tespit edilen 401 adet akaryakıt istasyonu mühürlenerek geçici olarak faaliyetten men edilmiştir.

Aynı protokol kapsamında;

Baz yağ üretimi yapan 122 firmadan Polis Sorumluluk bölgesinde faaliyette bulunan 57 tanesi denetlenmiş,

Lisanslı ve lisanssız depolama faaliyeti yürüten 97 firmadan Polis Sorumluluk bölgesinde faaliyette bulunan 51 tanesi denetlenmiş ve 2 tanesi mühürlenmiştir.

İhrakiye teslimi akaryakıt satışı yapan 42 firmadan Polis Sorumluluk bölgesinde faaliyette bulunan 35 firmanın denetimleri tamamlanmıştır.

2006 YILINDA YAPILAN DENETİMLER

2006 yılı içerisinde denetim faaliyetleri Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ile koordineli olarak artırılarak devam etmiştir. Emniyet Genel Müdürlüğümüz görevlilerince yapılan denetim faaliyetleri neticesinde;

Protokolün yenilenen şekli ile LPG sektöründe de denetimler yapılmış, gerçekleştirilen LPG istasyonlarının denetimleri neticesinde; 3514 LPG istasyonu denetlenmiş, 169 LPG istasyonu mühürlenerek faaliyetten men edilmiştir.

Tüm yurt genelinde lisanssız ve kayıt dışı üretim yapan Biodizel üretici ve satıcılarına yönelik sürdürülen denetim ve operasyonlarda, 67 biodizel üretim tesisinin faaliyetleri durdurulmuştur.

Akaryakıt istasyonlarının denetimleri 2006 yılında da devam ettirilmiş, 1534 istasyona yönelik gerçekleştirilen denetimler neticesinde; 63 istasyon mühürlenmiş ve bu istasyonlardan 446 adet numune alınarak gerekli analizlerinin yaptırılması için TÜBİTAK, Marmara Araştırma Merkezine (MAM) gönderilmiştir.

Madeni Yağ Üretim Tesisleri ile Üretimlerinde Solvent Kullanan Firmalara yönelik gerçekleştirilen denetimler neticesinde, Üretiminde Solvent Kullanan 152 adet firmanın denetimi gerçekleştirilmiş, 24 adet Madeni Yağ Üretim Tesisinin denetimi neticesinde, 14 Madeni Yağ Üretim Tesis mühürlenerek faaliyetleri durdurulmuştur.

İhrakiye Akaryakıt Satışı faaliyeti yürüten 35 firmanın denetimi neticesinde ise, 2 firmanın faaliyetlerine son verilmiştir.

Akaryakıt taşımasında kullanılan araçların denetimleri 2006 yılında da devam ettirilmiş, denetimi gerçekleştirilen 174 adet kara tankерinin 25 tanesi mühürlenmiş ve bu araçlardan 57 adet numune alınarak gerekli analizlerinin yaptırılması için TÜBİTAK, Marmara Araştırma Merkezine (MAM) gönderilmiştir.

Ayrıca 29 Ağustos 2006 tarihinde, Depolama Lisanslı firmalara yönelik ve eş zamanlı olarak 30 ilimizde ve 57 ayrı noktada denetimler gerçekleştirilmiştir.

2007 YILI DENETİMLERİ

367 adet otogaz bayisi denetlenmiş, bu bayilerden 20 tanesi mühürlenmiş; tüp bayilerinden 13 tanesi denetlenmiş, 4 tanesi hakkında mevzuata aykırılık nedeniyle işlem yapılmış;

7822 adet akaryakıt bayilik lisanslı firma denetlenmiş, toplam 1456 adet numune alınmış, söz konusu bayilerden 183 tanesi mühürlenmiş;

28 adet madeni yağ üretim tesisi bayisinden 6 tanesi mühürlenmiş ve 165 adet analiz amaçlı numune alınmış;

Üretimlerinde solvent kullanan 34, depolama lisanslı firmalardan 51'i ve İhrakiye akaryakıt satan 17 firma denetlenmiş;

826 adet taşıma lisanslı tanker denetimi gerçekleştirilmiş, söz konusu tankerlerden 214 adet numune alınmış ve 50 tanesi mühürlenmiş; biodizel lisanslı firmalardan ise 30'u denetlenmiş ve 12'si mühürlenmiştir.

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞINCA GERÇEKLEŞTİRİLEN DENETİMLER

Akaryakıt kaçakçılığının önlenmesine ilişkin olarak, İçişleri Bakanlığı ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu arasında 14 Haziran 2006 tarihinde imzalanan "Petrol Piyasası ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolü" kapsamında; petrol ve LPG piyasalarında yapılan toplam 20.227 denetim faaliyeti sonucu usulsüzlüklerinden dolayı 3.438 tesisin/aracın faaliyetleri geçici mühürleme yapılmak suretiyle durdurulmuştur.

Soru 2 :

Bahsi geçen Komisyonun bulguları neticesinde, alınan önlemler çerçevesinde akaryakıt kaçakçılığı azalmış mıdır? Azaldıysa bu oran ne kadardır?

Cevap 2 :

Gümrük Müsteşarlığınca, 10/238 sayılı TBMM Araştırma Komisyonu Raporunun bulguları çerçevesinde alınan önlemler kapsamında özellikle "ulusal marker" uygulamasına geçilmesi sonrası, akaryakıt kaçakçılığının azaldığı değerlendirilmektedir. Özellikle, akaryakıttan alınan

vergilerden ÖTV'nin 2005-2006-2007 yıllarında gerçekleşen tahsilat rakamları birbiriyle karşılaştırıldığında, alınan önlemlerin etkili olduğu sonucuna varılmaktadır.

Soru 3,4 :

-Başbakan Sayın Recep Tayip Erdoğan'ın "İthal petrolden 18 milyar dolar akaryakıt kaçakçılığı yapıyor" ihbarı ve Akaryakıt Kaçakçılığını Önleme Komisyonu raporundan sonra, Adalet, İçişleri ve Enerji Bakanlıkları ne tür girişimlerde bulunmuşlardır?

-Vahit Kiler Başkanlığında kurulan Komisyon çalışmalarını tamamlamasına, kaçakçılık yöntemlerini ortaya koymasına ve çözüm yollarını göstermesine rağmen önlem alınamadıysa, aynı konuda TBMM'de bir bütçe oluşturularak yeni bir komisyon kurulmasının nedeni nedir?

Cevap 3,4 :

GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI :

Belirtilen miktara dayanak teşkil eden bilgilerin doğrulanması amacıyla, gönderici/alıcı ülkeler gümrük idareleri nezdinde, ticarete konu akaryakıt miktarlarının teyidi, sevkiyat itibarıyla ve selektif yöntemle yapılmaktadır. Yurtdışı araştırması sonucu miktarı uyumsuz çıkan sevkiyatlar, Müsteşarlık denetim birimlerine sevk edilerek inceleme ve soruşturulması temin edilmekte ve ilgili Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunmaktadır.

DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI :

1. Akaryakıt Kaçakçılığı ile Mücadele Kurulundan (AKMK) sorumlu Başbakan Yardımcılığı Makamı tarafından, petrol ve petrol ürünleri ithal edilen ülkelere çeşitli Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonlarında (GTİP) temin edilebilen verilerin, 2003-2006 dönemini kapsayacak şekilde, kaynağı Gümrük Müsteşarlığı olan ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından işlendikten sonra ilgili kurumlara intikal ettirilen veriler ile karşılaştırılmasının yapılmasına yönelik bir çalışma gerçekleştirilmesi talep edilmiştir.

2. Bu çerçevede, "Petrol Ürünleri İthalatına İlişkin Ülkemizin İstatistiki Verilerinin Yabancı Ülke Verileriyle Karşılaştırılması" amacıyla başlatılan çalışmalar kapsamında, toplam 48 ülkeden (4 ayrı GTİP'te) ilgili Büyükelçiliklerimiz kanalıyla ürün, değer ve miktar bazında genel nitelikteki istatistiki veri talep edilmiştir. Bilahare, 31 ülkeden elde edilen verilerin, kaynağı Gümrük Müsteşarlığı olan ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından işlendikten sonra Müsteşarlığımıza intikal eden veriler ile karşılaştırılması sonucunda hazırlanan ön çalışma Başbakan Yardımcılığı Makamına sunulmuştur.

3. Söz konusu çalışma sonucunda ülke ve ürün bazında temin edilen bu bilgilerin ülkemiz istatistikleri ile karşılaştırılmasında miktar ve değer bazında önemli farklılıkların bulunduğu tespit edilmiştir.

Bu farklılıklar ile ilgili DTM AKMK görüş ve değerlendirmeleri hakkında da Başbakan Yardımcılığı Makamına yazılı ve sözlü bilgi verilmiştir. İncelenmesinden de görüleceği üzere, yazıda, akaryakıt kaçakçılığının tespitine yönelik bu tür bir çalışmanın sağlıklı olarak yapılabilirliği elde edilen verilere dayandırılarak sorgulanmıştır.

Yapılan AKMK Toplantılarında da bu tür bir çalışmanın;

- Petrol ürünleri ithalatı yaptığımız ülkeler ile ülkemiz istatistikleri arasındaki GTİP bazında tespit edilen önemli farklılıkların, yasa dışı bir ticaretin belirtisi ya da kanıtı olarak değerlendirilebilmesi için öncelikle “tespit edilen farklılığın” nedenleri hakkında bir araştırma ve analiz yapılması gerektiği,

- Bu çerçevede, öncelikle; (i) muhatap ülkeden ihracatın gerçekleştiği dönem ile ülkemiz ithalat işlemlerinin yapıldığı dönemin aynı olup olmadığının, (ii) ürünlerin muhatap ülkeden çıktıktan sonra Türkiye gümrük alanına girip girmediğinin, (ürünün gemi üzerinde el değiştirmesi uluslararası ticarete yaygın olarak kullanılan bir yöntemdir.) (iii) muhatap ülkeden çıkan ürünün ülkemiz gümrük alanına girmesinden sonra “transit ticaret” ya da başka bir transit işleme konu olup olmadığının, (iv) ürünlerin kısmen ya da tamamen belirli süreler serbest antrepolarda depolanarak, bilahare ithalat veya transiti yapılıp yapılmadığının (v) karşılaştırma yapılan ülke ile ülkemiz GTİP tanımlarının örtüşüp örtüşmediğinin, tespit edilmesi gerektiği,

belirtilmiştir.

Toplantılarda ayrıca, bazı ülkelere temin edilen bilgilere dayanarak yapılan ön çalışmanın sonuçlarının kamuoyu ile paylaşılmasının son derece yanlış değerlendirmelere yol açacağı özellikle belirtilerek, bu durumu önlemeye yönelik tedbirler alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Bu çerçevede, yürütülen çalışmalardan sonuç alınabilmesi amacıyla;

- Yukarıda belirtilen unsurlar dikkate alınarak yapılacak analiz ve tespit sonucunda, önemli farklılıkların belirlendiği sınırlı sayıdaki ülke ile, farklılıkların konsolide edilerek, örnekleme yöntemi ile bir çalışma yapılması gerektiği,

- Bu ülkelere, “ülkemiz gümrük bölgesine sevk edilen petrol ürünü ve türevlerine ilişkin gönderici/alıcı firma, yükleme limanı, deniz taşıtının ismi, bayrağı ve varsa taşıma belgesi belge ve bilgileri”nin somut olarak sevkiyat bazında örnekleme yöntemi kullanılarak talep edilmesi gerektiği, yazılı ve şifahi olarak Akaryakıt Kaçakçılığı ile Mücadele Kuruluna ifade edilmiştir.

4. AKMK'den sorumlu Başbakan Yardımcılığı Makamı, çalışmanın yukarıda birinci maddede özetlendiği şekil ve içeriği ile sürdürülmesinin talep edilmesi üzerine, dış ülkelere temin edilen yeni verilerle konsolide edilen çalışma, DTM AKMK tarafından Gümrük Müsteşarlığına intikal ettirilmiştir.

5. Bilahare, Gümrük Müsteşarlığı 26/02/2007 tarihli yazısı ile ülke/GTİP bazında 36 ülkeden temin edilen bilgilerin hukuken ve fiilen ülkemizde yürürlükte bulunan mevzuatın aradığı belgeler ile mukayese edilebilmesi için bir çalışma daha başlatılmasını talep etmiştir. Bu çerçevede, ülkemiz gümrük bölgesine sevk edilen petrol ürünü ve türevlerine ilişkin gönderici/alıcı firma, yükleme limanı, deniz taşıtının ismi, bayrağı ve taşıma belgesi benzeri bilgi ve doküman Dışişleri Bakanlığımız kanalıyla ilgili ülkelere talep edilmiştir.